

การวิเคราะห์ปัญหาการเลือกใช้คำแปลภาษาไทยในงานแปลภาษาจีน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง

Analysis of problems in selecting Chinese to Thai in translate of Ramkhamhaeng University's students

Received 17 August, 2022

Revised 8 December, 2022

Accepted 9 December, 2022

สุธิศา อมรประภาวัฒน์*

Suthisa Amornpraphawat

บทนำ

วิชาการแปลในหลักสูตรสาขาวิชาภาษาจีนของคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ถูกจัดให้อยู่ในหมวดวิชาเฉพาะที่ขึ้นต้นรหัสด้วยเลข 3 โดยใช้ชื่อว่าวิชาการแปล 1 เป็นวิชาเอกบังคับ ที่ผู้เรียนหลักสูตรสาขาวิชาภาษาจีนจะต้องเรียน ทั้งนี้ เนื่องจากอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย รามคำแหงเป็นสถาบันอุดมศึกษาประเภท “ตลาดวิชา” ซึ่งผู้เรียนสามารถเลือกเรียนวิชาต่าง ๆ ข้ามรหัสหรือเรียนวิชาข้ามคณะได้ ขึ้นอยู่กับความสนใจ และการวางแผนการเรียนของผู้เรียนเป็น สำคัญ จึงทำให้ผู้เรียนจำนวนมากที่ลงเรียนวิชาดังกล่าวในขณะที่เป็นนักศึกษาใหม่ที่เริ่มเรียนไปได้ เพียงภาคเรียนที่สองหรือภาคเรียนที่สาม รวมถึงผู้เรียนที่เรียนมาระยะหนึ่ง ทั้งนี้ลักษณะของผู้เรียน จะมีทั้งผู้ที่ไม่มีความรู้พื้นฐานภาษาจีน ผู้ที่มีความรู้พื้นฐานภาษาจีนมาบ้าง รวมถึงผู้ที่มีความรู้พื้นฐานมาอย่างดีแล้วมา เรียนอยู่ด้วยกัน ผู้วิจัยใช้กระดาษคำตอบจากผู้เรียนในรายวิชาดังกล่าวของปีการศึกษา 2564 จำนวน 22 ชุด มาเป็นแบบสำรวจและวิเคราะห์ปัญหาการแปลที่พบ พร้อมกับเสนอแนะแนว ทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว

คำสำคัญ: ปัญหาการแปล การแปลจีน-ไทย หลักสูตรวิชาภาษาจีน

* อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

Lecturer, Department of Thai and Oriental Languages, Faculty of Humanities, Ramkhamhaeng University

e-mail: suthisa.a@ru.ac.th

Abstract

The translation of Chinese courses in Ramkhamhaeng Undergraduate College of Humanities is classified as a specific subject beginning with the code 3. the name of Chinese Translation 1 is a compulsory subject for students of Chinese courses. Ramkhamhaeng University is a "discipline market" type higher education institution. According to students' interests and learning plans, students can choose to study various subjects across codes or colleges. Therefore, many students took the above courses when they were freshmen and only started the second semester or the third semester. This includes students who have studied for a period of time. The characteristics of students are that they have no Chinese background and some have Chinese background. The researchers used answers from students in the 2021 academic year. 22 sets of investigation and analysis were conducted on the translation problems found, and suggestions were put forward to solve the above problems.

Keywords: Translation problem, Chinese-Thai translation, Chinese language course

ที่มาของปัญหา

การศึกษาปัญหาการแปลที่ผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อต้องการศึกษาปัญหาการใช้คำแปลภาษาไทยกับสารต้นทางที่เป็นภาษาจีน ซึ่งหลักการของการแปลที่ กนกพร นุ่มทอง (2563) เคยกล่าวไว้มีอยู่ว่า ความเข้าใจที่ผู้แปลมีต่อต้นฉบับ ถือเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญของการแปล แต่ผู้แปลต้องมีทักษะในการเรียบเรียงความคิดถ่ายทอดความหมายเป็นภาษาฉบับแปลให้ได้ก่อน การปฏิบัติงานแปลจึงสามารถบรรลุเป้าหมายได้ดี

แต่ในสภาพความเป็นจริงที่ผู้เรียนกระบวนวิชาการศึกษาแปล 1 ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นอยู่ จากการพูดคุยสอบถามในชั้นเรียนพบว่า ผู้เรียนมีการเตรียมพร้อมและการฝึกทักษะด้านนี้ไม่เท่ากัน ผู้เรียนส่วนหนึ่งไม่เคยมีประสบการณ์กับการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการแปลมาก่อน ทั้งเป็นผู้ที่ยังไม่ได้ทำงาน ในขณะที่ผู้เรียนอีกส่วนหนึ่ง เคยทำหรือกำลังทำงานที่เกี่ยวข้องกับงานแปล บางคนรับทำเป็นงานประจำ บางคนรับทำเป็นงานจร ถึงกระนั้นก็อาจกล่าวได้ว่าผู้ที่เคยทำ หรือกำลังทำย่อมมีโอกาสได้ยกระดับ พัฒนาทักษะของตนเองในด้านนี้มาแล้ว แต่เมื่อต้องมาเรียนรวมกัน ผู้เรียนที่ไม่เคยทำงานแปลมาก่อนเลย จะมีเวลาในการฝึกทักษะด้านนี้เฉพาะในเวลาเรียน เลิกเรียนแล้วอาจหาเวลาไม่ได้หรือมีเวลาไม่พอ ผู้เขียนจึงเห็นว่าหากงานชิ้นนี้จะพอมีประโยชน์ต่อแวดวงวิชาการอยู่บ้าง ก็ตรงที่นำผลการวิเคราะห์หาคำผิดทางไปพร้อมๆ กับการปรับปรุงเนื้อหาการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนที่มีทักษะ ความสามารถทางภาษาที่แตกต่างกัน สามารถเรียนร่วมไปด้วยกันจนบรรลุถึงเป้าหมายในการเรียนวิชานี้ได้อย่างราบรื่น

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งของการแปลภาษาจีนเป็นภาษาไทยคือ ผู้แปลมักมีปัญหาในการแปลบทขยายและส่วนเสริม ทำให้ความหมายในฉบับแปลผิดพลาด โดยเฉพาะในประโยคที่มีบทขยายและส่วนเสริมซับซ้อน ปัญหานี้มีทั้งในกลุ่มผู้เรียนซึ่งถือเป็นผู้แปลมือใหม่และในกลุ่มนักแปลอาชีพ ซึ่งสาเหตุที่แปลผิดนั้นมีทั้งประเภทที่ผู้แปลตีความตัวบทภาษาจีนผิด กับประเภทที่ผู้แปลอาจไม่ได้ตีความตัวบทผิด แต่ขาดหลักการหรือไม่ชำนาญในกระบวนการถ่ายทอดเรียบเรียงบทแปลเป็นภาษาไทย (กนกพร นุ่มทอง, 2563)

หลักการและข้อควรระวังในการแปลจีน-ไทย และไทย-จีน มีอยู่ว่า 1) คำมีหลายความหมาย และหลายหน้าที่ จำเป็นต้องรู้ชัดว่าประโยคนั้นใช้คำในความหมายใดและหน้าที่ใด แล้วจึงคิดคำแทนให้เหมาะสมทั้งความหมายและระดับภาษา 2) การแปลสำนวน สุภาษิต คำพังเพยเป็นภาษา

ธรรมดา หรือใช้สำนวนโวหารที่มีอยู่ในภาษาปลายทาง โดยต้องระวังเรื่องความแตกต่างของความหมายและน้ำเสียง 3) ควรรู้จัก ตัด เติม และปรับข้อความให้เหมาะสมกับวิธีการแสดงออกในภาษาปลายทาง และ 4) เรียงประโยคตามโครงสร้างภาษาปลายทางหรือตามความนิยมในภาษาปลายทาง (กนกพร นุ่มทอง และ ศิริวรรณ ลิขิตเจริญธรรม, 2562)

ประโยชน์สำคัญของการแปลคือช่วยให้คนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่จำเป็น ช่วยสร้างความเข้าใจระหว่างชนต่างภาษาและวัฒนธรรม และช่วยรักษาภาษาและวัฒนธรรม ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของชาติมิให้เสื่อมสูญ (ศรีสุรางค์ พูลทรัพย์, 2551)

นักแปลเป็นผู้มีบทบาทสำคัญยิ่งในงานแปล เป็นผู้รังสรรค์ผลงานแปลออกสู่สายตาสาธารณชน เป็นผู้เชื่อมโลกด้วยภาษาและสื่อสารข้ามวัฒนธรรม เพื่อสร้างความเข้าใจระหว่างสองชนชาติ การแปลเป็นงานที่ต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ควบคู่กัน (ชนัณกร เพ็ชรวัฒนา, 2016)

การเรียนการสอนวิชาการแปลควรทำให้ลูกวิธี โดยนับเป็น 1 ใน 5 ทักษะของการเรียนภาษา ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และการแปล (ศรีสุรางค์ พูลทรัพย์, 2551)

กุญแจสำคัญของการแปลเพื่อให้ได้ผลงานที่ดี มีอยู่ 2 ประการ คือ ผู้แปลมีความรู้ในภาษาทั้งสองเป็นอย่างดี และหมั่นฝึกฝนทำงานแปลอย่างต่อเนื่อง (สิทธา พินิจภูวดล, 2542)

ภายใต้กระบวนการขับเคลื่อนงานแปล ผู้แปลจำเป็นต้องสวมบทบาทหรือสวมสถานะตัวตน 3 ภาคด้วยกัน คือ ผู้แปลในฐานะผู้อ่าน ผู้แปลในฐานะผู้แปล และผู้แปลในฐานะผู้ตรวจทาน (จรัสศรี จิรภาส, 2562)

ความเข้าใจที่มีต่อต้นฉบับเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญของการแปล แต่ผู้แปลต้องมีทักษะในการเรียบเรียงความคิดถ่ายทอดความหมายเป็นภาษาฉบับแปลให้ได้ ซึ่งทักษะนี้สามารถเริ่มต้นฝึกฝนได้ตั้งแต่เริ่มเรียนภาษาจีนเพื่อให้เกิดความเคยชินในการจัดการเรียบเรียงภาษาและความคิด (กนกพร นุ่มทอง, 2563)

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาปัญหาการเรียนการสอนการแปล ของผู้เรียนรายวิชาการแปล 1 ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

วิธีดำเนินการวิจัย

จากการเก็บคำตอบที่นักศึกษาทำการแปลในรายวิชาการแปล 1 ภาคฤดูร้อนของปีการศึกษา 2564 รวมทั้งสิ้นจำนวน 30 ชุด ทั้งนี้ โดยได้คำนึงถึงจริยธรรมการวิจัยทางข้อมูลส่วนตัวของผู้เรียน ผู้เขียนจึงมิได้ใส่ชื่อ นามสกุลจริงของผู้เรียนลงในส่วนของการวิเคราะห์และส่วนผลการวิจัย และได้ทำการแบ่งแยกช่วงปีการศึกษาของผู้เรียนโดยจัดตามลำดับของรหัสนักศึกษา พร้อมทั้งระบุจำนวนคนของช่วงรหัสนักศึกษาในแต่ละปีดังนี้

นักศึกษารหัสปี 58 จำนวน 2 คน รหัสปี 59 จำนวน 3 คน รหัสปี 60 จำนวน 3 คน รหัสปี 61 จำนวน 3 คน รหัสปี 62 จำนวน 5 คน รหัสปี 63 จำนวน 6 คน และรหัสปี 64 จำนวน 8 คน

ผลการศึกษา

เรียงความที่ให้นักศึกษาแปล ชื่อเรื่อง “แม่ที่แสนจะขี้บ่น 《唠叨老妈》” ผู้แต่งมีการหยิบยกถ้อยคำที่เป็นศัพท์ประเภตสุภาษิต และภาษาพูดไว้หลายแห่ง เนื้อหาในต้นฉบับที่เป็นสารต้นทางภาษาจีนมีดังนี้

《唠叨老妈》

提起我的成长，我最先想到的就是我那唠唠叨叨的妈妈和她对我严格的要求。

“快点去写作业，不许看电视了！”

“赶紧给我过来，检查一下你的课文背诵。”

“坐这儿，给你听写几个单词。”

“被子怎么还不叠？”

我连忙放下手里的碗筷，一个健步冲进卧室里叠被子。不过，一边叠一边还得“享受”妈妈的“洗脑”：

“看看你的床，跟个猪窝似的，连个被子都不愿叠！等着我给你叠？我像你这么大的时候，家里的饭都是我做的……”如此这般，这般如此，听得我耳朵都起老茧了。还没完呢，你再听：“把桌子抹抹。”“把碗放水池子里边。”“把你那臭鞋刷了去，不许磨叽。”……

一件件生活中的琐事，我只有做得完美无缺、天衣无缝了，妈妈才肯罢休。

妈妈对我的娱乐也有要求。她说：“你玩我不反对，但作业完成后才能玩，学习时也不能玩；看电视不能看暴力和黄色的内容；上网不能超过两个小时；不准给我去网吧，我要听别人说你去网吧你试试！看书也不能看言情小说。”

……

唉，这么多的“不能”，可是胳膊又拧不过大腿。妈妈说了，我就算再烦，也得一项不落地做到。

ผู้เขียนได้เลือกบางประโยคจากเรียงความข้างต้น มาทำการวิเคราะห์การเลือกใช้คำในภาษาไทยที่ผู้เรียนนำมาแปล ตั้งแต่ชื่อเรื่องเป็นต้นไป วิเคราะห์ได้ดังนี้

ลำดับ	สารต้นทาง / ปลายทาง และจำนวนคนที่แปลเนื้อหาเหมือนกัน		จำนวนผู้ตอบ
	สารต้นทาง(ภาษาจีน)	สารปลายทาง(ภาษาไทย)	
1.	《唠叨老妈》 ¹	“แม่ที่ขี้บ่น”	1
		“คุณแม่ที่จู้จี้ขี้บ่น”	1
		“ท่านแม่แสนจู้จี้”	1
		“แม่จู้จี้”	1
		“เสียงบ่นของคุณแม่”	1
		“แม่ผู้เข้มงวด”	1
		“บ่นเรื่องของแม่”	1
		“คุณแม่แสนขี้บ่น”	2
		“แม่บ่น”	4
		“คุณแม่ขี้บ่น”	8
2.	“快点去写作业，不许再看电视了！”	“ห้ามดูหนังอีกนะ ไปเขียนการบ้านไป!”	1
		“รีบไปทำการบ้าน ห้ามดูทีวีเด็ดขาด”	2
		“รีบๆทำการบ้าน ไม่อ่อนนุญตให้ดูทีวีแล้ว”	9
		“รีบไปเขียนการบ้านและหยุดดูทีวีได้แล้ว!”	10
3.	“赶紧给我过来，检查一下你的课文背诵。”	“รีบมาให้แม่ตรวจดูการบ้านตรวจสอบการท่องจำของลูก”	2
		“รีบมาหาแม่นี้ ไหนลองท่องให้แม่ฟังหน่อยสิ”	3
		“รีบๆมานะ มาเช็คการท่องจำของเธอ”	4
		“รีบมานี้เลย ให้แม่ตรวจลูกท่องการบ้านหน่อย”	8
4.	“坐这儿，给你听写几个单词。”	“นั่งลง แล้วเขียนตามคำบอก”	2
		“นั่งตรงนี้ ให้เธอเขียนตามคำบอก”	9
		“มานั่งนี้! มาเขียนตามคำบอกกันหน่อย”	10

¹ เว็บไซต์Sohu.com: https://www.sohu.com/a/462777295_119178, 2564-04-25.

ลำดับ	สารต้นทาง / ปลายทาง และจำนวนคนที่แปลเนื้อหาเหมือนกัน		จำนวนผู้ตอบ
	สารต้นทาง(ภาษาจีน)	สารปลายทาง(ภาษาไทย)	
5.	我连忙放下手里的碗筷，一个健步冲进卧室里叠被子。	ฉันรีบวางชามกับตะเกียบลง ดัดตัวขึ้นไปพับผ้าห่มทันที	1
		ฉันรีบวางถ้วยชามและตะเกียบในมือ รีบพุ่งตัวเดินเข้าห้องนอนพับผ้าห่ม	3
		ฉันรีบวางชามและตะเกียบลง รีบกระโจนเข้าไปพับผ้านวม / ผ้าห่มในห้องนอน	3
		ฉันรีบวางตะเกียบในมือ แล้วรีบวิ่งเข้าห้องไปพับผ้าห่ม	8
		ฉันรีบวางชามและตะเกียบในมือของฉันและเร่งฝีเท้าเดินตรงไปที่ห้องนอนเพื่อเก็บผ้าห่ม	8
6.	一边叠一边还得“享受”妈妈的“洗脑”：	พับผ้าห่มไปแต่ก็ยังไม่วายได้ยินเสียงบ่นของแม่วนเวียนอยู่ในหู	1
		ในขณะที่พับไปพลาง ก็ยังรู้สึกถูกแม่ล้างสมองไปด้วย	3
		ฉันพับผ้าห่มไปด้วย แต่ก็ยังเพลิดเพลิดกับเสียงของแม่ติดหูตลอด	4
		ระหว่างที่พับผ้า ก็ต้องฟังแม่บ่นไปด้วย	5
		เก็บผ้าห่มไปด้วย แล้วยัง“เพลิดเพลิด(ติemd)”สนุกกับการ“ล้างสมอง”ของแม่	8
7.	“看看你的床，跟个猪窝似的，	“ดูเตียงเธอสิ เหมือนกับรังหมา”	2
		“ดูที่นอนเธอสิ เหมือนรังหนู”	2
		“ดูเตียงเธอสิ อย่างกับรังหมู”	4
		“ดูเตียงของเธออย่างกับคอกหมู”	8
		“ดูเตียงเธอสิ รกเหมือนเล้าหมูก็ไม่ปาน”	9
8.	如此这般，这般如此，听得我耳朵都起老茧了。	แบบเดิม ฟังจนเหมือนมีหนอนยุบยิบอยู่ในหู	1
		เป็นเรื่องปกติเช่นนี้แล ฟังจนหูยาก็ไม่เจ็บสิ้นเสียที	4
		ฟังท่านพูดไปบ่นไปจนชินและหูชาไปหมด	4
		อย่างนั้นอย่างนั้น ฉันฟังจนหูของฉันหลอนไปหมดแล้ว	4
		พูดแบบนี้ตลอด จนหูฉันชาหมดแล้ว	5

ลำดับ	สารต้นทาง / ปลายทาง และจำนวนคนที่แปลเนื้อหาเหมือนกัน		จำนวนผู้ตอบ
	สารต้นทาง(ภาษาจีน)	สารปลายทาง(ภาษาไทย)	
9.	看电视不能看暴力和黄色的内容;	“ดูทีวีห้ามดูที่เกี่ยวกับฉากแอ็คชั่นและหนังโป๊”	3
		“ดูทีวีอย่าดูประเภทใช้ความรุนแรงหรือลามกพวกนี้”	6
		“ดูทีวีห้ามดูเนื้อหาที่ใช้ความรุนแรงและเนื้อหาลามกอนาจาร”	13
10.	“把你那臭鞋刷了去，不许磨叽。”	“เช็ดรองเท้าให้สะอาดด้วย”	1
		“เอารองเท้าเหม็นๆของแกไปให้พ้นๆ อย่ามาทิ้งไว้นี้”	2
		“รองเท้าเน่าๆของเธอไปซักด้วยนะ อย่าซักช้าล่ะ”	6
		“เอารองเท้าเหม็นๆของเธอไปขัดด้วย ห้ามลืลา”	13
11.	一件件生活中的琐事，我只有做得完美无缺、天衣无缝了，妈妈才肯罢休。	งานทุกอย่าง ต้องทำให้เรียบร้อย จนกว่าท่านพอใจ	1
		เรื่องเล็กๆในชีวิต ฉันต้องทำให้ดีที่สุด แม่ถึงจะพึงพอใจ	5
		เรื่องพวกนี้ยุ่งเหยิงสำหรับฉัน แต่ฉันก็ต้องทำให้เสร็จสมบูรณ์ แม่ถึงยอมเลิกรา	8
		ทุกเรื่องจุกจิกในชีวิต ฉันมีแค่ต้องทำทุกอย่างออกมาเพอร์เฟกไม่ขาดตกบกพร่อง แม่ถึงจะยอมให้พัก	9
12.	这么多的“不能”，可是胳膊又拧不过大腿。	มีหลายอย่างที่ทำไม่ได้ แต่ว่าเสียงก็ไม่ได้ด้วย	1
		คำว่าไม่ได้เยอะขนาดนี้ แต่ฉันก็ไม่สามารถโต้แย้งคัดค้านอะไรได้เลย	5
		“อะไรก็ไม่ได้ ก็เหมือนเอาไม้ซีกไปกัดไม้ซุง”	5
		“ข้อห้ามเยอะขนาดนี้ บ่นไปก็เท่านั้น ก็ได้แต่ทำตาม”	6

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลสำรวจในตาราง เนื่องจากมีผู้เรียนจำนวนหนึ่งที่แปลเป็นภาษาไทยด้วยรูปประโยคเหมือนกัน หรือคล้ายกัน ผู้เขียนจึงใส่จำนวนตัวเลขไว้ด้านหลังของสารปลายทางที่เป็นภาษาไทย เพื่อให้ทราบว่าผู้เรียนแปลด้วยประโยคใดมากที่สุด ดังต่อไปนี้

1. จากตารางที่สำรวจการแปลของผู้เรียนข้างต้น เริ่มตั้งแต่การแปลชื่อเรื่องความ สารต้นทางในภาษาจีนคือ 《唠叨老妈》 มีผู้แปลชื่อเรื่องว่า “คุณแม่ขี้บ่น” จำนวน 8 คน แปลชื่อเรื่องว่า “แม่บ่น” จำนวน 4 คน แปลชื่อเรื่องว่า “คุณแม่แสนขี้บ่น” จำนวน 2 คน นอกนั้นมีผู้แปลว่า “แม่ที่

ซึ่บ่น” “คุณแม่ที่จู้จี้ซึ่บ่น” “ท่านแม่แสนจู้จี้” “บ่นเรื่องของแม่” “แม่จู้จี้” “เสียงบ่นของคุณแม่” และ “แม่ผู้เข้มงวด” อย่างละ 1 คน

คำว่า 唠叨 สามารถแปลได้มากกว่าหนึ่งความหมาย เช่น ซึ่บ่น พูดซ้ำซาก ส่วน 老妈 ไม่ได้หมายถึงย่าหรือยาย หากแต่เป็นคำที่ลูกๆ ชาวจีนใช้เรียกพ่อแม่ของตนเองที่อายุมากแล้ว ด้วยเหตุนี้ ผู้เรียนจึงมีทั้งแปลว่า “ซึ่บ่น” และ “จู้จี้ซึ่บ่น”

2. ประโยคลำดับสอง ผู้เป็นแม่กล่าวเตือนลูกว่า “快点去写作业，不许再看电视了！” ผู้เรียนแปลไว้ว่า “รีบไปเขียนการบ้าน และหยุดดูทีวีได้แล้ว” มีจำนวน 10 คน รองลงมามีผู้แปลว่า “รีบๆ ทำการบ้าน ไม่อนุญาตให้ดูทีวีแล้ว” จำนวน 9 คน ถัดมาแปลว่า “รีบไปทำการบ้าน ห้ามดูทีวีเด็ดขาด” จำนวน 2 คน และแปลว่า “ห้ามดูหนัง ไปเขียนการบ้านไป!” จำนวน 1 คน

คำว่า 快点 หากแปลตรงตัวจะหมายถึง “เร็วหน่อย” หรือ “รีบหน่อย” ส่วนบทขยาย 写作业 ในภาษาไทยสามารถแปลว่า “เขียนการบ้าน” หรือ “ทำการบ้าน” ก็ได้ เมื่อนำมารวมกันจึงสามารถแปลโดยเลือกใช้คำที่ทันกับยุคปัจจุบัน เช่น “ให้ไว” เข้าไปช่วยปรับรูปประโยคให้มีความเป็นภาษาร่วมสมัยมากขึ้น

3. ประโยคลำดับที่สาม “赶紧给我过来，检查一下你的课文背诵。” ประโยคท่อนแรก ผู้เป็นแม่เรียกลูกให้รีบเข้ามาหาเพื่อจะให้ลูกทบทวนบทเรียนที่เรียนไปในวันนี้ด้วยวิธี “ท่องจำ (背诵)” ในการแปลพบว่ามีผู้เรียนที่แปลว่า “รีบมานี่เลย ให้แม่ตรวจลูกท่องการบ้านหน่อย” มีจำนวน 8 คน รองลงมามีผู้แปลว่า “รีบๆ มาเนะ มาเช็คการท่องจำของเธอ” มีจำนวน 4 คน และมีผู้แปลว่า “รีบมาหาแม่นี่ ไหนลองท่องให้แม่ฟังหน่อยสิ” มีจำนวน 3 คน ส่วนผู้แปล “รีบมาให้แม่ตรวจดูการบ้านตรวจสอบการท่องจำของลูก” มีจำนวน 2 คน ซึ่งจากคำตอบของผู้เรียนที่แปลมาแสดงว่าผู้เรียนมองเห็นภาพตัวละครได้ค่อนข้างชัดเจน ดังจะเห็นได้จากสารต้นทางที่ว่า 赶紧给我过来 คำว่า 赶紧 หมายถึงรีบเร่ง คำว่า 给我过来 แปลว่ามาหาฉัน เมื่อนำมารวมกันจึงกลายเป็น “รีบมานี่เลย” ส่วนประโยค 检查一下 แปลว่าตรวจสักหน่อย และ 你的课文背诵 ซึ่งส่วนนี้เป็นจุดที่เกี่ยวข้องกับการทำหน้าที่ช่วยสร้างความเข้าใจระหว่างชนต่างภาษาและวัฒนธรรม เหมือนดังที่ศรีสุรางค์ พูลทรัพย์ ได้กล่าวไว้ และชนัณกร เพ็ชรวัฒนา ก็เคยกล่าวไว้ว่าผู้แปลเป็นผู้เชื่อมโลกด้วยภาษาและสื่อสารข้ามวัฒนธรรม เพื่อสร้างความเข้าใจระหว่างสองชนชาติ ดังนั้นการแปลจึงเป็นงานที่ต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ควบคู่กัน ในที่นี้คือผู้เรียนได้แปลลักษณะการท่องหนังสือที่ชาวจีนใช้โดยใช้คำในภาษาไทยมาอธิบายจนคนอ่านเข้าใจ

4. ประโยคลำดับที่สี่ ประโยคที่แม่กล่าวกับลูกว่า “坐这儿，给你听写几个单词。” ซึ่งคำว่า 单词 ในอนุประโยคหลังหมายถึง “คำศัพท์” เนื่องจากคำศัพท์ในภาษาจีนมักเป็นคำศัพท์โดด แต่ในศัพท์หนึ่งคำสามารถมีหนึ่งความหมายหรือหลายความหมายได้ ซึ่งจากผลสำรวจที่ผู้เรียนตอบ มีผู้แปลไว้ว่า “มานั่งนี่! มาเขียนตามคำบอกกันหน่อย” มากถึง 10 คน มีผู้แปลว่า “นั่งตรงนี้ให้เธอเขียนตามคำบอก” มีจำนวน 9 คน และแปลว่า “นั่งลง แล้วเขียนตามคำบอก” จำนวน 2 คน ทั้งนี้เพราะผู้เรียนมีความคุ้นเคยวิธีการทบทวนคำศัพท์ภาษาจีนที่เรียกว่า “เขียนศัพท์ตามคำบอก (听写)” ซึ่งเป็นวิธีการเรียนการสอนประเภทหนึ่งที่ชาวจีนยังใช้อยู่จนถึงปัจจุบันได้เป็นอย่างดี จึงให้ผลการแปลไปในทางเดียวกัน

5. ประโยคลำดับที่ห้า 我连忙放下手里的碗筷，一个健步冲进卧室里叠被子。 สังเกตส่วนที่บรรยายว่า 一个健步 เป็นวลีที่ทำให้เห็นภาพของลูกที่รีบร้อนและลนลาน ถึงชั้นถลาเข้าไปเก็บพับผ้าห่มได้ภายในการสาวเท้ายาวๆ เพียงไม่กี่ก้าวก็ถึงจุดหมายได้อย่างชัดเจน และจากคำตอบผู้เรียน พบว่ามีคนแปล “ฉันรีบวางตะเกียบในมือ แล้วรีบวิ่งเข้าห้องไปพับผ้าห่ม” จำนวน 8 คน ถัดมาแปลว่า “ฉันรีบวางชามและตะเกียบในมือของฉัน และเร่งฝีเท้าเดินตรงไปที่ห้องนอนเพื่อเก็บผ้าห่ม” มี 8 คน ถัดมามีคนแปลว่า “ฉันรีบวางชามและตะเกียบลง รีบกระโจนเข้าไปพับผ้าห่ม / ผ้าห่มในห้องนอน” และ “ฉันรีบวางถ้วยชามและตะเกียบในมือ รีบพุ่งตัวเดินเข้าห้องนอนพับผ้าห่ม” ประโยคละ 3 คน ส่วนอีกคนหนึ่งแปลว่า “ฉันรีบวางชามกับตะเกียบลง ดิดตัวขึ้นไปพับผ้าห่มทันที” ทำให้วิเคราะห์ว่าผู้เรียนที่รู้จักเลือกใช้คำกริยาให้เข้ากับบริบท 健步 ว่า “กระโจน” หรือ “ถลา/ถลัน” ยังมีไม่มาก

6. ประโยคลำดับที่หก ต้นฉบับคือ 一边叠一边还得 “享受” 妈妈的 “洗脑” แปลได้ว่า “พับ (ผ้าห่ม) ไป ก็ยังได้ยินเสียงบ่นของแม่วนเวียนอยู่ข้างหู วิเคราะห์จากการเขียนคำตอบของผู้เรียน มีผู้แปลว่า “เก็บผ้าห่มไปด้วย แล้วยัง ‘เพลิดเพลิน (เต็มคำ)’ สนุกกับการ ‘ล้างสมอง’ ของแม่” มีมากถึง 8 คน รองลงมาผู้แปลว่า “ระหว่างที่พับผ้า ก็ต้องฟังแม่บ่นไปด้วย” จำนวน 5 คน ถัดมามีผู้แปลว่า “ฉันพับผ้าห่มไปด้วย แต่ก็ยังเพลิดเพลินกับเสียงของแม่ติดหูตลอด” จำนวน 4 คน ถัดมามีผู้แปลว่า “ในขณะที่พับไปพลง ก็ยังรู้สึกถูกแม่ล้างสมองไปด้วย” จำนวน 3 คน และมีผู้แปลว่า “พับผ้าห่มไปแต่ก็ยังไม่วายได้ยินเสียงบ่นของแม่ วนเวียนอยู่ในหู” จำนวน 1 คน จากกรณีตัวอย่างที่ยกมาประกอบ น่าจะมีสาเหตุจากการที่คำแปลในพจนานุกรมจีน-ไทย ให้ความหมายของ 享受 ไว้

ว่า “ได้รับการเสวยสุขทางด้านจิตใจหรือทางด้านวัตถุ²” เพียงความหมายเดียว ผู้แปลส่วนมากจึงแปลตรงตัวว่า “เสวยสุข” วก่อน ส่วน 洗脑 นอกจากจะแปลว่า “ล้างสมอง” ซึ่งหมายถึงเปลี่ยนความคิดของคนๆหนึ่งแล้ว ก็ยังมีความหมายเปลี่ยนไปตามบริบทอื่นได้ด้วย หากเป็นบริบทฟังเพลงจะหมายถึงเสียงเพลงที่ฟังแล้ว “ติดหู” และหากเป็นบริบทที่ได้ยินเสียงบ่นว่า จะหมายถึงเสียงนั้นยัง “วนเวียน” ไปมาอยู่ในหู ส่วนนี้ที่สิทธา พินิจภูวดล เคยกล่าวไว้แล้วว่าหากผู้แปลมีความรู้ในภาษาทั้งสองเป็นอย่างดี และหมั่นฝึกฝนทำงานแปลอย่างต่อเนื่อง ก็จะมีทักษะในการเลือกใช้คำไทยหลายคำมาใช้ ดังเช่นที่พิจารณาจากเนื้อหาในประโยคลำดับ 6 ข้างต้น

7. ประโยคลำดับที่เจ็ดมีว่า “看看你的床，跟个猪窝似的” ผู้เขียนเห็นว่าในบริบทนี้คำว่า 猪窝 ถึงแม้แปลตรงตัวจะแปลว่า “คอกหมู” ก็ตาม แต่เมื่อสารปลายทางที่ผู้แปลต้องแปล คือการแปลเป็นภาษาไทยให้คนไทยอ่านเข้าใจ และคำที่สามารถบรรยายให้คนไทยเห็นภาพชัดเจนถึงความรุงรังของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือห้องหับ คือคำที่มักพูดว่า “รกเหมือนรังหนู” ดังนั้น ประโยคลำดับที่เจ็ดจึงควรแปลว่า “ดูเตียงเธอสิ รกเหมือนรังหนูก็ไม่ปาน” หรือ “รกอย่างกับรังหนูก็ไม่ปาน” ก็จะได้คำแปลที่บรรยายภาพได้ชัดเจนและกระชับพอเหมาะ แต่จากกระดาคำตอบที่ผู้เรียนแปลมา มีผู้แปลว่า “ดูเตียงเธอสิ รกเหมือนเล้าหมูก็ไม่ปาน” จำนวน 9 คน รองลงมามีผู้แปลว่า “ดูเตียงของเธออย่างกับคอกหมู” จำนวน 8 คน นอกจากนี้ยังมีคนแปลว่า “ดูเตียงเธอสิ อย่างกับรังหมู” จำนวน 4 คน และยังมีคนแปลผิดความหมายว่า “เตียงเธอสิ เหมือนกับรังหมา” กับ “ดูที่นอนเธอสิ เหมือนรังหนู” อีกอย่างละ 2 คน ซึ่งตรงกับหลักการและข้อควรระวังในการแปลที่ทนกพร นุ่มทอง และ ศิริวรรณ ลิขิตเจริญธรรม สรุปไว้ว่าคำมีหลายความหมายและหลายหน้าที่จำเป็นต้องรู้ชัดว่าประโยคนั้นใช้คำในความหมายใดและหน้าที่ใด แล้วจึงคิดคำแทนให้เหมาะสมทั้งความหมายและระดับภาษา นอกจากนี้ควรรู้จัก ตัด เติม และปรับข้อความให้เหมาะสมกับวิธีการแสดงออกในภาษาปลายทางด้วย ดังนั้น การแปลจากเล้าหมูเป็นรังหมู หรือรังหมา จึงจัดเป็นปัญหาการเลือกใช้การแสดงออกในภาษาปลายทางของผู้เรียนที่จำเป็นต้องปรับปรุง

8. ประโยคลำดับที่แปด มีอยู่ว่า 如此这般，这般如此，听得我耳朵都起老茧了。ซึ่งพอจะอนุมานให้แปลได้ว่า “ยังงี้ก็อย่างงั้น ฟังจนหูชาไปหมดแล้ว” แต่ในความเป็นจริง ผู้เรียนจำนวนมากล้วนใช้วิธีการแปลแบบตรงตัวเข้ามาจับเนื้อหา โดยมีผู้แปลว่า “พูดแบบนี้ตลอด จนหูฉันชาหมดแล้ว” จำนวน 5 คน รองลงมามีผู้แปล “อย่างนี้ อย่างนั้น ฉันฟังจนหูของฉันหลอนไป

² เสียรชัย เอี่ยมวรเมธ.พจนานุกรมจีน-ไทยฉบับใหม่.พิมพ์ครั้งที่32.กรุงเทพฯ:บริษัทรวมสาส์น (1977) จำกัด. หน้า1521.

หมดแล้ว” และ “ฟังท่านพูดไปบ่นไปจนชินและหูชาไปหมด” และแปลว่า “เป็นเรื่องปกติเช่นนี้แล ฟังจนหูยานก็ไม่เจ็บสิ้นเสียที” ชนิดละ 4 คน ท้ายสุดคือมีผู้แปลว่า “บ่นแบบเดิม ฟังจนเหมือนมี หนอนยุบยิบอยู่ในหู” จำนวน 1 คน จะเห็นได้ว่ามโนทัศน์ที่ผู้แปลมีต่อสารต้นฉบับ อีกทั้งความรู้ ทางด้านความต่างของสองวัฒนธรรมเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การแปลสู่เนื้อหาปลายทางเป็นไปอย่าง ถูกต้อง สอดคล้องกับเนื้อหาต้นทางที่ผู้เขียนต้องการสื่ออย่างแท้จริง ส่วนคำว่า 老茧 หากแปลตรง ตัวจะหมายถึงตัวแก่ของดักแด้ที่ผลัดไผ่ไหม หรือหมายถึง(ผิวหนัง)ที่ด้านหนา ในที่นี้ ผู้เขียนจึงคิดว่า หากจะแปลให้เห็นภาพที่ชัดเจน สำนวนใกล้เคียงกับการนิยามภาพตามของผู้อ่านชาวไทย น่าจะ หมายถึง “ฟัง(คำบ่น)จนหูชา” มากกว่าฟังคำบ่นจนเหมือนมีหนอนยุบยิบอยู่ในหู หรือเหมาะสมกว่า ใช้คำแปลว่า “ฟังจนหูยาน” เพราะคำว่าหูยาน คนไทยมักจะนำไปใช้อธิบายภาพของสามีภรรยา ดึงหูในเวลาที่มีปากเสียงกัน หรือภาพแม่ตึงหูลูกที่แสนซนให้หยุดชนหรือหยุดเล่น เป็นต้น

9. ประโยคลำดับที่เก้า 看电视不能看暴力和黄色的内容 ในบริบทนี้ หมายถึง “ไอ้หนังประเภทที่มีเนื้อหารุนแรง รวมถึงหนังลามกนะห้ามดูนะ” ซึ่งผู้เขียนพบว่าผู้เรียน ใช้คำแปลในประโยคดังกล่าวได้ค่อนข้างถูกต้องพอสมควร จากคำตอบที่เขียนมา มีผู้แปลว่า “ดูทีวี ห้ามดูเนื้อหาที่ใช้ความรุนแรงและเนื้อหาลามกอนาจาร” มีมากถึง 13 คน ถัดมาแปลไว้ว่า “ดูทีวี อย่าดูประเภทใช้ความรุนแรงหรือลามกพวกนี้” มีจำนวน 6 คน และแปลว่า “ดูทีวีห้ามดูที่เกี่ยวกับ ฉากแอ็คชั่นและหนังโป๊” จำนวน 3 คน คำว่า 暴力 หมายถึงเนื้อหารุนแรง หรือ ความรุนแรง ซึ่งมี ผู้แปลได้ความหมายถูกต้องกับที่สารต้นฉบับต้องการสื่ออยู่ไม่น้อย จะมีเพียงบางส่วนเท่านั้นที่แปล ยังไม่ถูกต้องกับในบริบทนี้ว่า “ฉากแอ็คชั่น” ซึ่งส่วนใหญ่หนังแอ็คชั่นในความเหมาะสมเข้าชมสำหรับ เยาวชนแล้วไม่ได้ถือเป็นหนังต้องห้ามแต่อย่างใด ส่วน 黄色 แม้ในการแปลตรงตัวจะหมายถึงสี เหลือง แต่ในที่นี้ไม่ได้หมายถึงสีเหลืองแต่อย่างใด หากแต่เป็นศัพท์สแลงที่หมายถึงภาพยนตร์หรือ หนังประเภท 18+ ซึ่งผู้เขียนเห็นว่าไม่ว่าจะใช้ “หนังโป๊” หรือ “หนังลามก” ก็มีน้ำหนักเท่ากัน เป็น ภาษาพูดเหมือนกันทั้งสองคำ ผู้แปลเลือกใช้คำใดคำหนึ่งก็ได้

10. ประโยคลำดับที่สิบ เสียงคุณแม่บ่นอีกว่า “把你那臭鞋刷了去，不许磨叽。” เมื่อพิจารณาคำว่า 臭 หมายถึงเหม็น ส่วน 鞋 หมายถึงรองเท้า และกริยาคำว่า 刷 หมายถึงขัด หรือขัดล้าง ส่วน 磨叽 หมายถึงชักช้า อืดอาด โอ้อ้อ ยืดเยื้อ “不许磨叽” จึงแปลว่า “อย่ามัว อืดอาดชักช้า” หรือ “อย่ามาทำโอ้อ้อนะ” ซึ่งในกระดาดคำตอบของผู้เรียนมีผู้แปลว่า “เอารองเท้า เหม็นๆของเธอไปขัดด้วย ห้ามลีลา” มีมากถึง 13 คน รองลงมาผู้แปลว่า “รองเท้าเหม็นๆของเธอไป ชักด้วยนะ อย่าชักช้าละ” จำนวน 6 คน มีผู้แปลว่า “เอารองเท้าเหม็นๆของแกไปให้พ้นๆ อย่ามา

ทั้งวันนี้” จำนวน 2 คน และมีอีก 1 คนที่แปลว่า“เซ็ดรองเท้าให้สะอาดด้วย” ทำให้เห็นว่าผู้เรียนมีความเข้าใจต่อกิริยาขัดล้างได้ค่อนข้างชัดเจน และมีการถ่ายทอดสารปลายทางออกมาได้กระชับพอสมควร

11. ประโยคลำดับที่สิบเอ็ด 一件件生活中的琐事，我只有做得完美无缺、天衣无缝了，妈妈才肯罢休。ซึ่งหากแปลให้สำนวนสละสลวยและเข้ากับบริบท จะแปลได้ว่า เรื่องจุกจิกในชีวิตประจำวันเหล่านี้ ฉันก็แค่ต้องทำให้ถูกต้องครบถ้วนเสร็จสิ้นทุกอย่าง แม่จึงจะยอมรามือ เพราะคำว่า 琐事 หมายถึงเรื่องไม่สำคัญ เรื่องมโนสาเร่ เรื่องเล็กน้อย เรื่องไร้สาระ หรือเรื่องที่ไม่สำคัญ คำว่า 完美无缺 เป็นสำนวนจีน หมายถึงทำให้เสร็จโดยไม่มีจุดบกพร่องให้ว่าได้แม้แต่น้อย และคำว่า 天衣无缝 หากแปลตรงตัวจะหมายถึงเสื้อผ้าอาภรณ์ที่ตัดเย็บโดยไร้รอยตะเข็บ จึงหมายถึงเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่ดำเนินไปอย่างราบรื่น เรียบร้อย ไร้จุดต่างพร้อยหรือไร้ข้อตำหนิใดๆทั้งสิ้น และจากการเก็บตัวอย่างจากผู้เรียน พบว่ามีผู้แปลว่า “ทุกเรื่องจุกจิกในชีวิต ฉันมีแค่ต้องทำทุกอย่างออกมาเพอร์เฟกไม่ขาดตกบกพร่อง แม่ถึงจะยอมให้พัก” จำนวน 9 คน มีผู้แปลว่า “เรื่องพวกนี้หยาบหยาบสำหรับฉัน แต่ฉันก็ต้องทำให้เสร็จสมบูรณ์ แม่ถึงยอมเลิกรา” มีจำนวน 8 คน มีผู้แปลว่า “เรื่องเล็กๆในชีวิต ฉันต้องทำให้ดีที่สุด แม่ถึงจะพึงพอใจ” จำนวน 5 คน และอีก 1 คนที่แปลไว้ว่า “งานทุกอย่าง ต้องทำให้เรียบร้อย จนกว่าท่านพอใจ” เมื่อพิจารณาจากคำแปลที่ผู้เรียนเลือกใช้แล้ว เห็นได้ว่าผู้เรียนจำนวนหนึ่งขาดความระมัดระวังในการเลือกใช้คำในภาษาต่างประเทศมาใช้ในการแปลเป็นภาษาไทย เช่นคำว่า “เพอร์เฟก” ซึ่งอันที่จริงคำนี้สามารถเลือกใช้คำว่า “สมบูรณ์ไม่มีที่ติ” ก็ได้เช่นกัน

12. ประโยคลำดับที่สิบสอง ภาษาจีนต้นทางกล่าวว่า 这么多的“不能”，可是胳膊又拧不过大腿。แต่มีผู้แปลมากที่สุดคือ “ข้อห้ามเยอะขนาดนี้ บ่นไปก็เท่านั้น ก็ได้แต่ทำตาม” จำนวน 6 คน รองลงมาแปลว่า “อะไรก็ไม่ได้ ก็เหมือนเอาไม้ซีกไปจัดไม้ซุง” และ “คำว่า“ไม่ได้”เยอะขนาดนี้ แต่ฉันก็ไม่สามารถโต้แย้งคัดค้านอะไรได้เลย” มีจำนวนอย่างละ 5 คน สุดท้ายคือแปลว่า “มีหลายอย่างที่ทำไม่ได้ แต่ว่าเถียงก็ไม่ได้ด้วย” จำนวน 1 คน ซึ่งพิจารณาจากสำนวนภาษาจีนของประโยคดังกล่าวแล้ว ที่ใกล้เคียงที่สุดน่าจะแปลว่า “ข้อห้ามเต็มไปหมด แต่ใครจะกล้าเอาไม้ซีกไปจัดไม้ซุงกันละ” โดยประโยคแรกผู้เขียนใส่เครื่องหมายอัฒภาคที่คำว่า “不能” เพราะต้องการเน้นให้คนอ่านเห็นภาพว่าคำสั่งหรือคำกำชับของแม่ เต็มไปด้วยข้อห้ามทุกอย่าง ซึ่งจะเหมาะสมกว่าแปลตรงตัวว่า “ไม่สามารถ” ส่วนสำนวนจีนในประโยคหลัง 胳膊又拧不过大腿 นั้น หากแปลตรงตัวจะได้ความว่า “กำลังแขนจะสู้กำลังขาไม่ได้” ซึ่งต้องนำสำนวนไทยที่มีความหมายใกล้เคียงมาใช้กับประโยคนี้ ผู้อ่านที่เป็นคนไทยจึงจะเข้าใจ ในบริบทดังกล่าวจึงน่าจะเลือกใช้ “ไม้ซีกจัดไม้ซุง” จะให้ภาพชัดเจนมากที่สุด

สรุป

จากการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาการแปลของผู้เรียนวิชาการแปลชาวไทย ตามตัวอย่างที่พบข้างต้น ผู้เขียนจึงขอสรุปปัญหาพร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางสำหรับแก้ไขได้ดังนี้

1. มหาวิทยาลัยรามคำแหงทำการเรียนการสอนในรูปแบบตลาดวิชา ไม่ได้กำหนดให้ผู้เรียนต้องเข้าฟังการบรรยายทุกคาบ ผู้เรียนจะต้องวางแผนการเรียนด้วยตัวเอง ดังนั้น การลงทะเบียนเรียนในกระบวนวิชาต่าง ๆ ล้วนเป็นไปตามความเห็นและความสะดวกทางด้านวันเวลาของผู้เรียนเป็นหลัก ส่งผลให้ในชั้นเรียนมีผู้เรียนที่มีพื้นฐานความรู้ที่มีต่อรายวิชานั้นๆ ต่างกัน แต่ได้มาเรียนร่วมกัน ทำให้การเรียนรู้เพื่อทำความเข้าใจในรายวิชานั้นขึ้นอยู่กับองค์ความรู้เดิมที่ผู้เรียนมีมาก่อนหน้านี้ เมื่อพิจารณากลับไปที่รหัสนักศึกษาที่เรียนวิชาการแปล1 พบว่าเมื่อนักศึกษารหัสปี 58 จำนวน 2 คน รหัสปี 59 จำนวน 3 คน รหัสปี 60 จำนวน 3 คน รหัสปี 61 จำนวน 3 คน รหัสปี 62 จำนวน 5 คน รหัสปี 63 จำนวน 6 คน และรหัสปี 64 จำนวน 8 คน ซึ่งความสามารถในการเลือกใช้คำแปลของผู้เรียน สะท้อนว่าผู้เรียนบางคนแม้จะเป็นนักศึกษารหัสใหม่เพิ่งเข้ามาเรียนไม่นาน แต่ทักษะการแปลก็จัดอยู่ในชั้นแปลได้เข้าใจเรื่องดีกว่านักศึกษารหัสเก่า สาเหตุอาจเป็นไปได้ทั้งจากความรู้เดิมที่เคยสะสมมาก่อนหน้านี้อยู่แล้ว ผสมกับความรู้ใหม่ที่เพิ่มเติม และทั้งจากการที่นักศึกษารหัสเก่ายังขาดการฝึกฝนทักษะด้านนี้ ทำให้จำนวนการแปลยังขาดความสละสลวยอย่างที่ กนกพร นุ่มทอง ได้กล่าวไว้ว่าเป็นเพราะยังไม่ชำนาญในกระบวนการถ่ายทอดเรียบเรียงบทแปลเป็นภาษาไทย

2. วัตถุประสงค์ของการเรียนรายวิชาการแปล 1 จะเน้นไปที่เน้นทักษะการแปลประโยคบทความสั้นๆ จากภาษาจีนเป็นภาษาไทยและจากภาษาไทยเป็นภาษาจีนได้อย่างถูกต้อง³ แต่ในการเรียนการสอน ผู้เขียนพบว่าก่อนจะก้าวไปสู่การแปลประโยค ผู้เรียนควรได้รับการฝึกขั้นเริ่มต้นด้วยการแปลศัพท์ แปลกลุ่มคำและวลีต่างๆ จากนั้นค่อยขยายไปแปลประโยคความเดียว จนถึงประโยคความซ้อน เป็นต้น

3. การแปลโดยคำนึงถึงบริบท มากกว่าการแปลแบบตรงตัวเพียงอย่างเดียว เพราะการแปลตรงตัวในหลายๆครั้งไม่สามารถสื่อความหมายที่แท้จริงที่ผู้เขียนต้นฉบับต้องการสื่อได้ แต่การแปลโดยคำนึงถึงบริบทนั้น พื้นฐานสำคัญที่ผู้แปลควรมีมาก่อน คือทักษะของทั้งภาษาจีนและภาษาไทยจะต้องอยู่ในขั้นดีถึงดีมาก จึงจะสามารถเลือกใช้คำแปลได้อย่างสละสลวยแต่ทว่ามีความ

³ เอกสาร มคอ.2 (ฉบับร่าง) ปรับปรุงหลักสูตรใหม่ ปีการศึกษา 1/2565.

กระชับ ด้วยเหตุนี้ ผู้เขียนจึงได้พยายามสอดแทรกการเลือกใช้คำศัพท์ในภาษาไทยที่หลากหลายมากขึ้น เป็นการสะสมปริมาณคำศัพท์ให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเพิ่มมากขึ้นในเวลาทำการเรียนการสอนของรายวิชาดังกล่าว

4. พัฒนาทักษะการแปลของผู้เรียน โดยเฉพาะภาษาปลายทางที่แปลเป็นภาษาไทย เรียนรู้การใช้คำบุพบท และคำสันธานเข้ามาช่วยเชื่อม เติมเต็มให้ประโยคที่แปลได้ความหมายสมบูรณ์ชัดเจน

5. การแปลโดยเก็บข้อความครบ แปลครบตามเนื้อหาต้นฉบับ ไม่ตัดทอนหรือย่อโดยไม่มีความจำเป็น หากจะทำการตัดทอนหรือลดให้เหลือประโยคแปลสั้น ๆ ควรทำกับเนื้อหาที่มีคำศัพท์ที่ระบุอากัปกริยาหรือมีคำศัพท์ภาษาจีนที่มีความหมายใกล้เคียงกัน เพราะผู้แปลจะสามารถขมวดให้ทั้งประโยคในต้นฉบับไปไว้กับคำแปลภาษาไทยที่ใช้คำแปลเดียวกันได้ โดยไม่ทำให้เสียความหมาย เช่นเดียวกับที่จรัสศรี จิรภาส ได้กล่าวไว้ว่าผู้แปลจำเป็นต้องสวมบทบาทหรือสวมสภาวะตัวตน 3 ภาคด้วยกัน คือ ผู้แปลในฐานะผู้อ่าน ผู้แปลในฐานะผู้แปล และผู้แปลในฐานะผู้ตรวจทาน

เอกสารอ้างอิง

- กนกพร นุ่มทอง. (2563). *ทักษะการแปลภาษาจีนเป็นภาษาไทย*. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์.
- เจียรชัย เอี่ยมวรเมธ. *พจนานุกรมจีน-ไทยฉบับใหม่*. (พิมพ์ครั้งที่ 32). บริษัทรวมสาส์น (1977) จำกัด. หน้า 1521.
- ศรีสุรางค์ พูลทรัพย์. (2551). *การแปล กุญแจสู่โลกาภิวัตน์ และรวมผลงานแปล Translation: The Key to Globalization and collected translation work*. โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- กนกพร นุ่มทอง และ ศิริวรรณ ลิขิตเจริญธรรม. (2562). หลักและข้อควรระวังในการแปลจีน-ไทย ไทย-จีน. *วารสารจีนศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*, 12(2), 105-106.
- กนกพร นุ่มทอง. (2563). การศึกษาปัญหาการแปลบทขยายและส่วนเสริมจากภาษาจีนเป็นภาษาไทย. *วารสารภาษาและภาษาศาสตร์*, 38(2).89.
- จรัสศรี จิรภาส. (2562). แปล แปล (แปลง) ปรับ ---“กระบวนแปล 3 ป.” ภายใต้ 3 สภาวะของผู้แปล. *วารสารอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 41(1).185.
- ชนันกร เพ็ชรวัฒนา. (2016). การแปลของไทยในศตวรรษที่ 21. *วารสารการแปลและการล่าม*. 1(1), 16-49.
- เว็บไซต์ Sohu.com: https://www.sohu.com/a/462777295_119178, 2564-04-25.